DANSINSTITUUT

WENSINK

Sinds 1850

PARKSTRAAT 47 — TELEFOON 2 66 08

* MODERNE DANSEN - LATIJNS AMERIKAANSE DANSEN
MUZIEK - BALLET - RITMIEK

AANVANG DER CURSUSSEN: SEPTEMBER EN JANUARI

SPORTHUIS WENT

DOOR KEUS EN SERVICE BEKEND !

GELE RIJDERSPLEIN 23 ARNHEM HANZESTRAAT 185 "WINKELCENTRUM"

GEERTS' BOEKHUIS

bakkerstraat 61

2e hands SCHOOLBOEKEN

22e jaargang nummer 2 5 december 1967

IPIΣ TAXEIA

Schoolblad van het Stedelijk Gymnasium
en officiëel orgaan van de A.G.B.

redactie:

ellen vermeer

jaap kock

chaja perdeck

suzan van lohuizen

paul stomph

wouter kleinlook

menno rooseboom

ab honig

Redactie-adres:
Statenlaan 8
Arnhem

Redactionis

Beste Lezer, hartelijk dank voor uw kopy, waarmee U ons een hart onder de riem gestoken heeft. Alleen wordt U vriendelijk verzocht om, ook als u niet wilt dat Uw naam in de Iris verschijnt, ons toch meer gegevens over de inzendor/ster te verschaffen, want wie is in vredesnaam A.d.
Maar dit terzijde.

In dit Klaas nummer vindt U onder de nieuwe omslag, ontworpen door Ab Honig voorstellend de Paarden van de San Marco, een vervolgverhaal waarvan Chaja de eerste aflevering verzorgd heeft en een meesterlijke strip van ja alweer Ab met medewerking van de heer Taeymans.
In de hoop dat U dit nummer uit zult lezen (kritiek in het rode kastje).

Redactie.

druk:
fa.h.kompernan
prinsessestraat 5
arnhem

WERK WEEK

Rondom de betekenis van het woord "werkweek" zijn in de loop der tijd vele misverstanden gerezen.
De niets vermoedende lezer zal denken dat dit woord staat voor "een week waarin gewerkt wordt" en als hij enigszins geïnformeerd is zal hij er aan toevoegen, "in een omgeving buiten school", waarin door leerlingen van enkele klassen o.l.v. docenten een onderwerp behandeld wordt en waarin het mogelijk is elkaar beter te leren kennen. De docent zal allereerst denken aan een "zeer vermoeiende tijd", liefst korter dan een week, waarin de leiding tot diep in de nacht in touw moet zijn om de losgeslagen horde leerlingen in te tomen en ongelukken te voorkomen.
En de leerling zal wellicht denken aan een tijd waarin ook nog wel gewerkt wordt, maar die zijn hoogtepunt toch vindt in de uren die voor de nachtrust bestemd zijn.

De niets vermoedende lezer maakt een grote fout door te denken dat een werkweek inderdaad een schoolweek, d.w.z. 5 of 6 dagen zal duren. En de docent en de leerling die zo denken als ik suggereerde, gaan van een verkeerd standpunt uit, dat helaas gebaseerd is op ervaringen met en verhalen uit vele werkweken. Het is een vlaueuse cirkel: als de instelling van de leerlingen anders zou zijn; zouden de ervaringen der docenten anders zijn en dan zou de opvatting van bovengenoemde lezer kloppen met de realiteit.

De laatste jaren kon men op school wilde verhalen horen van de leerlingen en kon men merken dat het enthousiasme van de meeste leraren steeds minder werd. Gelukkig nog niet van allemaal. Een misschien hebben de zesde klassen met Mejuffrouw Baaslag en de Heren Peters en van Erp, die de dagen voor de herfstvakantie in Groesbeek een 5-daagse werkweek hebben gehad, een voorbeeld gegeven van hoe een werkweek kan slagen. Want iedereen is het er over eens dat hij geslaagd is..... En dat hij te kort was !

Wat waren nu de redenen van dit slagen.

M.i. ten eerste het feit dat aan ons, de leerlingen, aan het begin duidelijk verteld werd wat er van ons werd verwacht en dat het van onze sportiviteit en van ons verantwoordelijkheidsgevoel zou afhangen of deze werkweek een succes zou worden en of de huidige 5e klassen nog enige kans zouden hebben om volgend jaar ook een werkweek te mogen houden. Als het ook dit jaar een grote troep zou worden zouden ten eerste de obstructieve elementen lopend (!) naar huis kunnen gaan, desnoods midden in de nacht, en zou het wel eens de laatste werkweek geweest kunnen zijn in de roemruchte rij der werkweken van onze school. "Après nous le déluge"
Sportief !
Ten tweede werd ons een grote vrijheid gegeven en mogelijkheden tot eigen initiatief. Met het verdelen van het corvee, het presideren van de maaltijden e.d. bemoeide de leiding zich niet.
Er is goed gewerkt, maar we hebben ons beslist niet overwerkt, en hadden tijd genoeg om te voetballen, tafeltennissen, rustig te zitten etc. en hierdoor hadden we ook beslist niet de behoefte om na twaalf uur, als het rustig moest zijn nog eindeloos te rotzooien.

De avondprogramma's waren ook bijzonder interessant en gezellig. De eerste avond sprak Ir. de Vries over theorieën omtrent het ontstaan van de continenten en de maan, en de heer Rouger heeft de 2e avond de figuur van E.du Perron belicht.
De laatste avond is er een kort cabaret geweest, m.m.v. de docenten en is er dansen en feestje gebouwd. Ook toen werd het aan onszelf overgelaten op tijd op te houden en op te ruimen, wat ook gebeurd is.
Wat de docenten betreft, aan het eind van de 3 dagen had Mejuffrouw Beerstag weinig zin om naar huis te gaan en bekende de heer van Erp dat hij volkomen bekoord was en het zo nog eens zou willen doen, terwijl bij toch met weinig enthousiasme toe had gestaard. Over de heer Peters hoeven we nauwelijks te praten. Al waken van te voren was hij het die ons enthousiast maakte en die nog alle moeite heeft gedaan om ons een volle week werkweek te bezorgen.

Wat zou nu de ideale vorm voor een werkweek zijn?
De heer Peters heeft hierover uitgebreid met 6x gepraat en men kwam op het volgende:

De duur van een werkweek zou 5 à 6 dagen moeten zijn en zou gesubsidieerd moeten worden door de oudercommissie of het schoolfonds.
De leerlingen zouden alles grotendeels zelf moeten organiseren. Ze zouden, met of zonder overleg met leraren, een onderwerp moeten kiezen en met dit plan naar enkele leraren stappen en dezen e.h.w. uit te nodigen de leiding te nemen, met de verzekering dat deze leiding hoofdzakelijk het leiden van de lessen in zal houden en niet het moeten handhaven van tucht betekenen.
Eventueel zouden enkele oudleerlingen gevraagd kunnen worden een deel van de leiding op zich te nemen.
Het zou prettig zijn als er met de leerlingen overlegd zou worden, wáár de werkweek gehouden zal worden.

Mogen dit enkele punten zijn, ter overdenking, zowel voor de leiding van onze school, als voor de leerlingen van de 5e klassen en de ouderen.
Misschien is het "gymnasium nieuwe stijl" wel zo vooruitstrevend dat er ook voor een "werkweek nieuwe stijl" in de nabije toekomst plaats is.

K.S. BIEZEVELD,
VI x.

" ... en zie je daar die kippetjes
die leggen elk een ei
alleen de haan, die legt er geen,
die loopt er zomaar bij."

(uit: "het vogeltje" van dick bruna)

Bedenk, dat het heelal oneindig is

er een oneindig aantal zonnestelsels zijn

die van het oneindige tot in het oneindige

voortwervelen in het oneindige heelal

dat in één van die zonnestelsels

op één van de kleinste planeten

levende wezens wonen

die zo kort leven dat hun aanwezigheid

in de oneindigheid niet eens wordt opgemerkt

deze wezens die zich mensen noemen

laten de helft van hun toch al kortstondige leven

voorbij gaan met het vloeken op de tramconducteur

die weigert te stoppen, met het mieren

over te veel zout op de aardappels, met zeuren dat

het weer toch zo rot is en dat het zo erg is dat

de dochter van de buurvrouw moet trouwen.....

wil tanders

MEEHELPEN AAN DE RESTAURATIE VAN

middachten

In 1666 trouwden op dit eeuwenoude kasteel Ursula van Raesfelt en Godard van Reede. Lang leefden zij er niet zonder zorgen, want de inval der Fransen in 1672 verdreef de bewoners en bracht verwoesting van het gebouw. In 1697 kwam het herstel gereed. Groter en fraaier dan tevoren was het kasteel herrezen; het alliantiewapen van Godard en Ursula bekroonde de voorgevel. In 1966 is een bronzen penning geslagen ter herinnering aan dat huwelijk, drie honderd jaar geleden. Het wapen der echtelieden en de zuidgevel van het kasteel zijn erop weergegeven.
Inmiddels was de toestand van het gebouw achteruit gegaan en een restauratie was dringend nodig. Sedert 1965 wordt het kasteel onder handen genomen. Daarom wordt de penning verkocht ten bate van het restauratiefonds.

Wie wil helpen bij de verkoop van de penning en zodoende wil meehelpen aan de restauratie van Middachten kan zich opgeven bij de Rentmeester van Middachten in De Steeg, Smidsalleo 4, tel.08302-2186. Een aantrekkelijke tegenprestatie staat hem of haar te wachten.

HOERA VOOR WOUTER!
(en Boon)

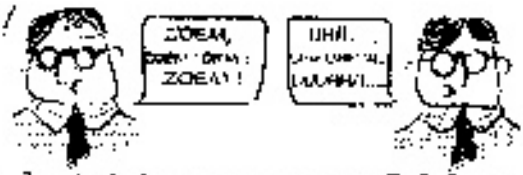

"Zwijgen is aan de doden", zo sprak laatst de praeses van Polyhymnia.
"Wij willen vermaakt worden", zo sprak Sjoerd in zijn openingsrede. En er waren deze avond weer heel wat doden die vermaakt wilden worden. Het schijnt toch nog altijd een heerlijke sensatie te zijn vriendjes en klasgenoten op het podium te zien afgaan.
De werkelijk belangstellenden kwamen echter ook aan hun trekken. De improvisatie mocht dan op een wat minder hoog peil staan - uitgezonderd natuurlijk het klapstuk Boon - de declamatie was over een breed front goed. De A.G.B. kan terugzien op een geslaagde avond.

P.S. Een raad voor 't volgend jaar, doe mee, altijd prijs !

Ecce lumen per arbores	Δια δενδρων ἡ σελήνη
Ne tumultuamini	Φαινεται μη θορυβου
Vesper dulcis appropinquat	Ηκεν ἑσπερα ἡδεια
Vesper Capunuili	Εσπερα Νικολαου
Cor expectans palpitat } bis	Βομβει ἐλπιζον το κυρ } διπλη
Cui ditte, cui dat	Ὡ ἡ ραβδος, ᾧ ὁ κουκ

(op de wijs van: Zie de maan schijnt door de bomen)

Copyright by A.Etman

Ook voor Uw school kunt U goede gebruikte schoolboeken kopen !.
Wij leveren U die, voor zover de voorraad strekt, in goede staat en onder garantie en berekenen voor deze boeken 66% van de prijs bij uitgave.
Onze afdeling Nieuwe Boekhandel zal Uw bestelling gaarne aanvullen met nieuwe boeken.

Van Dijks Boekhuis
Oudestraat 26
Kampen

HIJMAN, STENFERT KROESE & VAN DER ZANDE N.V.

ALLE BOEKEN

Boekverkopers voor alle boeken
Arnhem - Grote Oord 15 (Jansstraat) - Tel (08300) 24938

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK Marienburgstraat 12
Tel. 23131

BOEKEN VOOR ONTSPANNING - ONTWIKKELING - ORIENTATIE

LIDMAATSCHAP :

volwassenen	ƒ 5,== per jaar
jongeren (13 t/m 18 jaar)	ƒ 2,50 per jaar
jeugd (tot 13 jaar)	ƒ 1,50 per jaar
(geen leesgeld per boek)	

FILIALEN :
Hisveltplein tel. 34329 (winkelc. Presikhaaf)
Kloosterstraat tel. 32376 (Geitenkamp)
Oremusplein tel. 52585 (Cranevelt)
Burg. Bloemersweg (Monnikenhuizen)

Op stap met Oom Hein

Oom Hein loopt voor aan de troep. Resoluut voortstappend volgt hij het op zijn wandelkaart uitgestippelde pad.
Slechts een enkele maal stopt hij bij een wegkruising, draait om zijn as en wijst met zijn uite pijp recht voor zich uit.
Zijn neefjes en nichtjes volgen gedwee, hollen een enkele maal lachend vooruit en zeggen dag tegen de saluerende boswachter.

Op voorstel van tante, die voor deze gelegenheid haar blauwe broek heeft aangetrokken, rust het groepje een wijltje. Sommigen gaan wat hockeyen, anderen discussiëren over de dood en poker, terwijl een derde clubje zich op de zompige oever van het ven begeeft. Twee mannen in een bootje halen fuiken leeg.

Verder gaat de tocht. Heuvels worden beklommen, dalen ingedeald, wouden doorkruist. ("Waren we hier net ook al niet?")
Een paar neefjes vinden olievaten en gaan communiceren; de eerste knoopjes van het massakeurslijf gaan los.

Daar staat reeds het fonkelende motorvoertuig van Oom Hein. Alle neefjes en nichtjes stappen in en genieten van het heerlijke ritje. Als hij toeverlaag doemt daar een uitspanning op. De kinderen juichen blij verrast en hollen opgetogen naar binnen.
Twee minuten later staan ze met bedremmelde gezichtjes weer buiten, op één brutaal neefje na dat binnen zijn meegebrachte verfrissing consumeert.

Dan gaat de schare georganiseerd spelen.
Vier neefjes echter knijpen er tussen uit om nóg meer keuralijfknoopjes los te knopen. Carel doet het met een rits, dat vindt hij praktischer, Wimmie doet zijn schoenen en sokken ook nog uit en klimt in een boom. Tenslotte liggen ook Paultje en Jaapje op een boomtak uitgestrekt. Later bungelen ze aan de takken en schieten argeloze argwanende voorbijgangers dood, ze hollen en springen, buitelen, plukken bloemen, maken nichtjes, die onverwachts langskomen, aan het schrikken, besluipen een paar tantes, geven performaties in het openluchttheater ("Verboden toegang voor onbevoegden"), Jaapje knapt uit zijn broek ("Totale Bevrijding!").
Oom Willem komt langs en wandelt een eindje mee op. Het vijftal begeeft zich naar het motorvoertuig van Oom Hein, dat al klaar staat om weg te rijden.

Daarna reden de bussen terug naar school en was de herfstwandeling afgelopen.

jaap.

LEVENDE POËZIE IN MUSIS

Eindelijk na een jaar uitstel is het zo ver. Onder voorzitterschap van Simon scharen de 10 van de 13 aangekondigde dichters zich op het podium achter de lange tafel, waarop glazen en flessen al te wachten staan.
Vinkenoog neemt het woord door te vragen: "Verstaat U mij?", hetgeen niet het geval is, zodat er met microfoons gehanneest wordt. Onder zijn daarna gehouden inleiding, waarnaar ik niet zo aandachtig geluisterd heb, zie ik dat G.K.v.h.Reve, Lohman en R.Campert ontbreken. De 2 laatsten blijken ziek te zijn en de eerste moet nog arriveren. Vinkenoogs mededeling dat Johnny de Selfkicker 's avonds in Voor de vuist weg zou komen, ontlokt overal bijval, ook van mijn kant, want ik vind het ziellig dat zijn voordrachten geweigerd werd omdat hij vroeger op school niet "goed opgepast had" en als er andere meer acceptabeler redenen geweest waren, waarom hebben ze deze dan niet kenbaar gemaakt. Op deze manier krijgt Arnhem zeker de naam van achterlijk provinciestadje!
Maar genoeg hierover.

Als eerste doet de 55-jarige Jan Hanlo uit de doeken waarom een erwt nooit zo groot als een tennisbal kan zijn, waarbij hij zelfs kan aantonen dat er noch mensen van 5 centimeter noch van 5 meter bestaan.
Na hem volgt de vlaming Gust Gils, die na enkele moeilijkheden met de microfoon (tijdverknoeiing!) een paar slecht verstaanbare gedichten voorleest, tijdens welke v.h.Reve toch nog verschijnt. Enkele aforismen van hem: Vrouw, sekueel lagedruk gebied; Eigen haard stinkt.

Daarna volgt het "optreden" van de met een Shaffy - uiterlijk Lennon - gekleede Hans Verhagen (Hospla). Hij draagt in een soort act, die het wel doet bij het publiek, een paar - volgens mijn onkundig oordeel - waardeloze gedichtjes voor, fluisterend in de microfoon die hij tegen z'n mond houdt.
Als slot brengt hij het gedicht: de Magistrale, stralende zon, wat ik wel goed vind, maar dat blijkt van J.de Selfkicker te zijn.
Op humoristische wijze leest Cees Buddingh uit zijn werk o.a. Wil het Bezoek afscheid nemen en Beer (opgedragen aan J.d.S. met toespelingen op de gedragingen van het Arnhems college van heren dat hem verboden heeft op te treden).
Ed Hoornik leest als laatste voor de pauze 3 vooroorlogse en 4-naoorlogse gedichten voor, waar altijd zijn thema - de dood - in voorkomt.

Als 6e leest Fritzi ten Harmsen van de Beek (Oofi in Nader tot U), jammergenoeg onverstaanbaar, gedichten voor uit Geachte Muizenpoot. "Articuleren!" wordt er uit de zeal geroepen. Na 2 gedichten heeft ze er genoeg van en verschijnt Gerard Kornelis v.h.Reve voor het voetlicht.
"Lieve jongens en meisjes", begint hij. Hij leest een gedicht voor van een leerling van een Amsterdams lyceum op zijn vervolging wegens godslastering. Uit zijn - veelgelezen, sexboek: Nader tot U, ingenaaid ƒ 5,90 - leest hij enkele gedichten zoals Graf te Blauwhuis waarbij het publiek ademloos luistert. Alle gedichten heeft hij op aparte vellen staan die hij rondstrooit over de jongens en meisjes die aan zijn voeten op de trap zitten. Hij krijgt een ovationeel applaus.

Nummer 8 Dick Hillenius, een nogal verwaand type, dat zijn gedichten afraffelt en zelfs voorzaan onverstaanbaar is.
Gelukkig kan J.Bernlef de zaal wat beter bepraten. Leuke gedichten zoals Bermtoerisme, Ideologisch geschil (eindigend met een partijtje russisch biljart in een chinees restaurant) en Fanclub van Shirly Temple.

Na hem Hans Vlek, oud 20 jaar, die voor mijn gevoel een paar goede gedichten las. Deze jonge dichter heeft gepubliceerd Anatomie voor Moordenaars en Iets eetbaars.

Als laatste Simon Vinkenoog, die zijn gedichten voorleest in trance lijkt het wel. Ondertussen interrumpeert de dronken geraakte Jan Hanlo hem eldoor, duidelijk aangemoedigd door G.K.v.h.Reve die blijkbaar zijn ruzie met Simon (ontstaan in Leeuwarden - zie de kranten) nog niet bijgelegd heeft. Vinkenoog laat zich er niet door afleiden en spreekt speciaal zijn kant uit, waarbij v.h.Reve zijn hoofd vastgrijpt en achteruit deinst, wat door het publiek toegejuicht wordt.
Na enkele ellelange soms brallende (achter me hoor ik: ouwe hoer) gedichten, waaruit zijn grote woordenschat blijkt, wordt de avond besloten : die naar mijn oordeel een herhaling waard is.

ellen.

"oeijesusdavallemetanne!"

riep ik hevig verschrikt tot een witkiel

toen uit 't raam van de trein m'n gebit viel

(gevonden)

De Rustelose Stilte

Een auto rijdt over een rustige weg. Een zakenreis. Het is prachtig weer, een lente zonnetje aan een strak blauwe hemel.
Hij stopt, stapt uit en loopt de hei in.

Een grote heidevlakte, in de verte dennebos, verspreid staan grove dennen en berken. Een pad van geel zand, met zwarte vlekken, waar plassen hebben gestaan, kronkelt door de hei en verdwijnt in het bos. Vogels zingen, de berken ruisen.

Een gewoon mannetje. Grijs pak, nette das, nette schoenen. Een -hardwerkend zakenman, die in goede doen is geraakt. Altijd bezig met zaken, behalve op zondag, rijdt veel heen en weer, maar komt 's avonds thuis, bij zijn vrouw. Vandaag verbreekt hij de regelmaat.

Waarom loopt hij hier? Waarom niet terug naar zijn auto? Hij hoort op weg te zijn naar zijn afspraak. Hij hoort vanavond terug te gaan naar zijn vrouw. Hij hoort zijn krant te lezen, naar de televisie te kijken daarna naar bed te gaan..... Wat zou men wel zeggen !

Er loopt een mannetje over de hei. Op dinsdag loopt een mannetje in een grijs pak ver van de snelweg op een zandpaadje. Hij hoort daar helemaal niet, hij zou achter geld aan moeten jagen, zoals ieder normaal mens. Gek mannetje.

Het bos is rustig. Statige dennen rijzen op. Hoog groen tegen helder blauw. Op het mos en de gele dennenaalden vallen lichtplekken. Lagere, grove denen vullen de ruimte op om de kale stammen. Een denneappel valt. Een specht.

Hij was op weg naar een afspraak. Heel gewoon. Hij doet het elke dag. Hij heeft geen plezier in zijn werk. Zijn enige drijfveer is het geld, voor een televisie en een ijskast en een mooiere auto dan de buurman. Hij verdient goed en hij werkt er voor, iedere dag.

Zijn voeten gaan over een zacht bed van dennenaalden, Hij blijft staan voor een open plek, waar een paar struiken lichtgroen zijn in de zon. Een donkergroene muur erom heen. Even hoort hij het zachte ruisen van de wind en zijn eigen ademhaling. Dan begint in de verte een vogel. Hij loopt verder.

Hij is christen. Waarom eigenlijk? Het is zijn eigen overtuiging niet. Hij komt uit een net gereformeerd gezin. Hij is als zuigeling

christen geworden en het altijd gebleven. Stel je voor dat hij zei niet in God te geloven. Hij zou een heiden zijn. En heidenen zijn goen beschaafde mensen volgens zijn opvoeding. En wat zou men wel zeggen?

Een vennetje. De beuken van de overkant weerspiegelen in het donkere water. De wind ruist door het riet. De zon, nu achter de beuken, laat zijn licht op het water vallen. Een blad glijdt naar beneden en valt op het water.

Zijn vrouw was vroeger mooi. Ze had bovendien wat geld en was ook nog streng gereformeerd. Na een jaar vond hij haar toch wel wat dom. Nu is ze ook nog lelijk en tyranniseert hem.
Hij gaat 's nachts zover mogelijk van haar af liggen.

Hij loopt tot aan de kant. Zijn netto, zwarte schoenen worden nat. Even doorlopen zou heel gemakkelijk zijn. Hij ziet zijn eigen spiegelbeeld, hij rukt zijn hoed af en gooit hem in het water. De das volgt. Hij draait zich om en loopt langs het water het bos in, dat onbewogen in het water spiegelt.

Het begint harder te waaien. De beuken bewegen zich heen en weer. De bladeren ritselen. Een enkele eik krijgt al kleur. Een smal pad tussen de donkere, dreigende stammen.
In de verte loopt een mannetje, in een grijs pak....

R.N.

BEBUSJES

Een bebus is een taalkundige rebus.

vb.: $\frac{v+}{g}$ = opgeven

kom^{2}r. = komkommer

$\frac{\text{lat}}{\text{}}$ T	$\frac{\text{er}}{\text{licht}}$	$\frac{\text{k}}{\text{ij}}$
8rg0+	inglicht	l = tig
aant	$\frac{\text{w}}{\text{ijs}}$	nemba

oplossing:

latinist oplichter kopij
achtergronden voorlichting listig
voortaan onderwijs bermuren

2b Henk Keller 11.

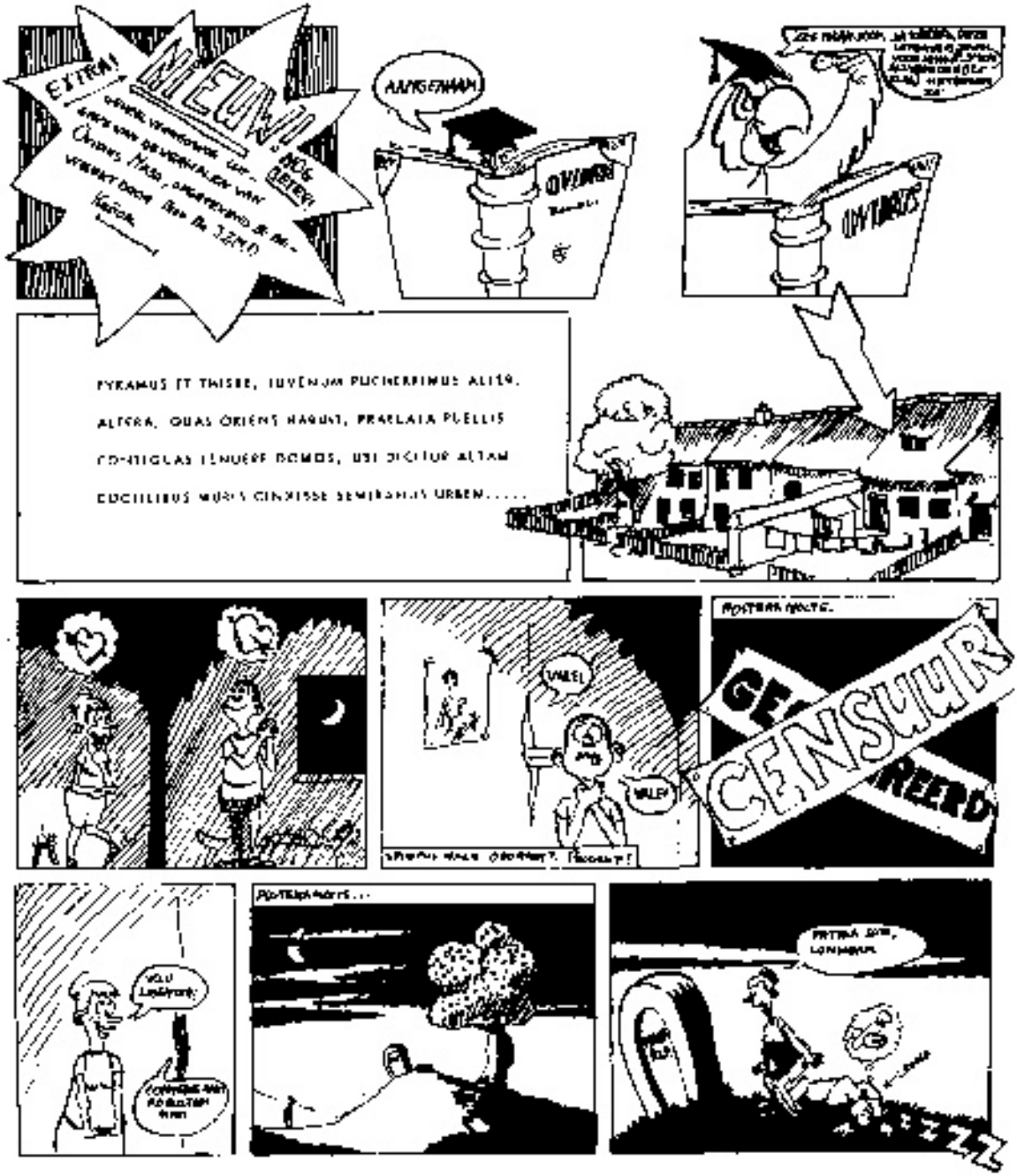
EXTRA!
NIEUWS
AANKONDIGINGEN
PYRAMUS ET THISBE, IUVENUM PULCHERRIMUS ALTER,
ALTERA, QUAS ORIENS HABUIT, PRAELATA PUELLIS
CENSUUR
VOLG LEERLING

HEHE!
SHHH!
?
BAM
BAM!
FAKES

3 Toneelstukken van Harold Pinter

UITGEGEVEN BIJ DE BEZIGE BIJ.

De theevisite.
Het boeiendste van de drie stukken is het laatste: een televisiespel. Het gaat over de aanvankelijk zo gelukkig getrouwde ondernemer Sisson, die in een duistere driehoeksverhouding komt te staan, met zijn vrouw en zijn secretaresse. Omdat dit een t.v. spel is kan enorm veel worden verduidelijkt met shots (63 in totaal) die de gehele ontwikkeling van deze verhouding laten zien.
Zoals ook de twee andere stukken wordt veel met symbolen gewerkt. Zo wordt Sisson blind, nadat hij zich al een hele tijd ingebeeld heeft dat hij een oogziekte heeft. Dit symboliseert het feitdat hij helemaal los komt te staan van de twee vrouwen, die zijn leven beheersen. Door de vele shots is dit spel zeer levendig geworden maar tegelijk misschien wat rafelig.
Een beetje pijn. Dit is een bijna surrealistische sonakter. Een man en een vrouw zien voor hun huis een luciferverkoper staan. Hij staat al dagen. Ze vragen de luciferverkoper binnen te komen, aanvankelijk om hem te vragen naar elders te gaan. (In het hele stuk spreekt de luciferverkoper geen woord.) Beiden worden echter door het volhardend zwijgen van deze man van hun stuk gebracht en dit gaat zo ver dat de vrouw voor de luciferverkoper bezwijkt en hem in de plaats van haar man stelt.
Het meesterlijke van dit stuk is gelegen in de monologen van de man en de vrouw die zij tegen de luciferverkoper afsteken en waarin zij zichzelf geheel blootleggen.
De verjaardagspartij. Het verhaal van een jonge Ier ex-pianist genaamd Stanley die inwoont bij een Engels echtpaar dat een pension beheert in een Engelse badplaats. Op een dag komen er twee, naar het zich aanvankelijk liet aanzien, pensiongasten, die echter gekomen zijn om Stanley af te halen. Dit is de inhoud v-h verhaal, en wat betreft een aanvaardbare interpretatie, tasten wij in het duister. Het is in ieder geval een toneelstuk, dat aantoont hoe personen die geheel geïsoleerd van hun medemensen leven, gemakkelijk door een hersenspoeling tot een totale instorting kan brengen, wellicht gemakkelijker dan een niet geïsoleerd persoon.
In het origineel komt dit misschien beter tot uiting dan in de vertaling van van het Reve: dialogen waarin men volkomen langs elkaar praat. Misschien dat het stuk wat duidelijker wordt als men het ziet....

besproken door jan kraan (zonder rein de nooyer).

Lieve oplettende lezer.

dit wordt ons vervolgverhaal. de redaksie heeft alles al bekonkeld, elk lid schrijft in iedere iris een vervolg op het vorige, en nu komt het: aan het eind van het jaar wordt er een prijsvraag gehouden: Wie heeft het gedaan (de moorden en zo)? En wie het goed heeft krijgt een KADO !!! Dus opletten en vooral de kleine détails niet over het hoofd zien. Daar gaat ie dan.

HOOFDSTUK 1

De wind striemde de regen in het gezicht van de jonge Pottsey die zich manmoedig de oprijlaan van het kasteel van Lord Lather opwerkte. Hij was uitgenodigd voor een deftige logeerpartij, met veel bals, feesten, muziek en de hele rimram.
Pottsey was een jong en veelbelovend schrijvor en om zo te zeggen een "self-made man". Hij wist wat Wil en Doorzettingsvermogen betekende.
Voor hem doemde het kasteel met een breed bordes op. Onze Pottsey was blij dat hij er was, want het was erg lastig met zijn koffers en valiezen door al die modder te sjouwen.
Met ontzag keek hij op naar het gebouw voor hem. Trots en ongenaakbaar, toevluchtsoord van vele generaties Lather, stond het een beetje minachtend tegenover hem. Hij zag dat boven op de 3e of 2e verdieping een licht aan en uitging maar schonk er verder geen aandacht aan (moet U wel doen, lezer, dit is een Détail). Hij liet de koperen klopper op de fraai bewerkte eikenhouten deur vallen, die nog geen 10 minuten later door een knipmes van een butler werd geopend.
Deze butler, Die Steve (spreek uit Stief) bleek te heten, maakte zijn oprechte verontschuldigingen over het feit dat hij niet van het stationnetje was afgehaald etc.etc.
Handig ontdeed Steve Pottsey van zijn koffers, hoed en jas en duwde hem de bibliotheek binnen.
Hij was, eerlijk gezegd, een beetje benauwd over zijn entrée, hij kwam nu bij de echte high - society....

Maar voor hij verder kon denken stond het echtpaar Lord Peter Lather en Lady Esther Lather voor hem in een walm van alkohol; zij likeur, hij scotch whisky.
Lady Esther was een dame van even 50, had geblondeerd haar, rode wangen en een hoge geëxalteerde stem.
"O mijnheer Pottsey wat heerlijk dat U gekomen bent, het is zó enig dat wij nu een schrijver in ons midden hebben."
Ook Lord Lather keek hem met verrukte lodderoogjes aan heette hem welkom en stelde hem aan de gasten voor.
De eerste was Lady O'Connera een jonge weduwe met een diep tragische oogopslag. Zij lachte niet doch staarde somber in het haardvuur of keek melancholiek naar de heen en weer zwiepende bomen buiten.
Pottsey bemerkte bij haar ook steeds een kleine schrik, als iemand haar op de schouder klopte, als iets viel of als men haar in een donkere gang tegemoet kwam (dat komt later pas, maar dat kon Pottsey niet weten).
Naast haar, rond het haardvuur gescheerd, zat een rood hoofdig persoon op een poef, met zwarte haren, een zwarte oogopslag, joviale gebaren en een vrolijke lach en een hartelijk woord voor iedereen, beter bekend als de rijke griekse reder Pamfripoulos. Hij zat net op een sigaar te kauwen en stelde voor ter ere van de komst van Pottsey er nog een te nemen.(Ze doen maar!)
Af en toe wierp hij Lady O'Connera een hartstochtelijke blik toe, doch deze scheen dat niet te bemerken.
Naast dit persoon zat de neef van Lady Esther, Charles, de pukkelige, ongeschoren, vervelende, sarkastiese, ongemanierde, vet harige verloofde van Jessica, een schuchter fris jong meisje. Ook zij staarde terughoudend in het vuur.
Naast haar zat een vrij beroemde filmster, die eigenlijk meer een vervlezing van seks was. Pamela Lorora genaamd.
In dit illustere gezelschap zou Pottsey dus een week verkeren.
Hij nam plaats naast de filmster die hem direkt toevertrouwde dat hij haar Pamela noemen mocht.
De verdere avond werd er door de heren gekaart, en door de dames gepraat. Lady O'Conera deed echter niet mee, maar ging vroeg naar bed.
Pamfripoulos stond hierop met een ruk van de tafel op, zodat hij met zijn buik alle kaarten van de tafel waaide en stormde woest de hall in met een hysterische mejuffrouw (ze was net weer gescheiden) Lorora achter zich aan.
Deze drie vertoonden zich niet meer, en na een uurtje ging het hele gezelschap naar de respektievelijke logeerkamers.
Charles deelde verongelijkt mede dat hij en Jessica nog een wandelingetje gingen maken.

Pottsey heeft zichzelf vermoeid de trap op en eenmaal in het hemelbed gelegen, viel hij als een blok in slaap.
Midden in de nacht echter schrok hij wakker en ontwaarde voor zijn ogen de over de grond kronkelende gestalte van Pamela Lorora, die zich steunend ophief, hem met uitpuilende ogen aankeek en verzuchtte: "achter de aardappels".
Toen viel zij neder en na enige stuiptrekkingen bleek zij dood.
Cyaankali dacht Pottsey grimmig, en hij pakte de huistelefoon om de anderen wakker te maken en hen dit ontstellende nieuws mede te delen.

wordt vervolg.

CHAJA

"..... toen zagen zij een dikke boer
een pijpje in zijn mond
zijn wangen waren heel mooi rood,
wat was die man gezond !"

(uit: "het vogeltje" van dick bruna)

Ik keek naar de bloem in mijn hand met een blik vol geluk. De bloem had ik van één van de vele hippies gekregen, als bewijs voor zijn liefde voor zijn medemensen.
Deze vakantie in London was heerlijk, de musea, de toneelstukken, de concerten en vooral de mensen hier om mij heen op Picadilly Circus, om de fontein, jong en even gelukkig als ik. Naast mij speelde een jongen op een harmonika. De lichtreclames leken reusachtige schilderijen, opgehangen aan de huizen. De avond was warm en telkens voelde ik de druppels van de fontein op mijn gezicht. Ik voelde me blij en gelukkig.
Plotseling hield de jongen op met spelen en keek mij aan. "Geloof je daarin?" vroeg hij, terwijl hij op de bloem wees, "geloof je in dat "elkaar liefhebben" ?
"Ik niet! Het is onmogelijk. Zie je dit?" Hij wees op z'n armen, die vol littekens en blauwe plekken zaten. "Heroïne", zei hij. Ik bekeek hem eens nauwkeuriger. Hij was nog jong en erg mager. Zijn gezicht was grauw met diepe kringen onder zijn ogen. Hij had een woeste bos haar en had zich lange tijd niet geschoren. Toen hij mijn onderzoekende blikken bemerkte, streek hij met zijn hand, waarvan de nagels afgebeten waren, nerveus over zijn gezicht en door zijn haar.
"Heroïne", zei hij nogmaals, "het enige wat ik nog heb. Zij is weg, zij is ook al weg. Er is niets meer behalve dat. Zij was de enige, die iets om mij gaf. We hielden van elkaar. Zij gebruikte geen heroïne. Ze was te goed voor me. Ik verdiende haar niet. Zij verdiende een beter iemand. Ze wilde een kind van mij, maar dat kon ik haar niet geven. Ik heb haar afgestaauwd en telkens stuurde ik haar weg en nu is ze weg."
Hij sprak verward en hij had een zenuwtrek. Zijn linkerneusvleugel trilde telkens. Ik vroeg, hoe het gekomen was.
"Ik was vijftien, toen mijn moeder opnieuw trouwde. Mij had ze niet meer nodig. Toen ben ik naar London gegaan. Ik kwam hier met alleen de kleren, die ik aan had en ik kende niemand. Geld om te eten had ik niet, een kamer om te slapen ook niet. Ik kreeg vrienden die net zo eenzaam waren als ik en op een keer gaven ze me heroïne. Het was zo heerlijk. Ik voelde mij niet eenzaam meer en ik vergat mijn ellende. Ik gebruikte het steeds vaker. Zij was er toen ook al en ze probeerde me er van af te houden.

OKE
KIOSKEN

* SCHOOLBOEKEN
* TABAKS- en ROOKARTIKELEN
* TIJDSCHRIFTEN
* POCKETS
* BESTSELLERS
* KANTOOR-BEHOEFTEN

SERVICE

Wat wij niet hebben, kunnen wij bestellen.

Onderlinge Kiosken Exploitatie

Hanzestraat 147a
tel. 08300-36990
Groot Winkelcentrum Presikhaaf
Arnhem

NU OOK:
Steenstraat 50a – Arnhem

BOEKHANDEL

D. BROUWER & Zoon

BOEKEN OP IEDER GEBIED
OOK SCHOOLBOEKEN

Het Huis De Crabbe
Bakkerstr. 17
ARNHEM

W. L. M. LIPPMANN
Assurantiën

J. J. E. HULSEWÉ

voor al uw verzekeringen van de wieg tot aan het graf !

ONTHOUDT DIT VOOR LATER !

ARNHEM,
Willemsplein 4
Postbus 283 Telefoon (08300) 3 54 30*

Op een keer werd ik opgepakt. Zo kwam hij me in de gevangenis. Ze huilde en smeekte me er mee op te houden, Zij, die om me huilde, voor wie ik iets betekende. Ik kon er echter niet meer mee stoppen. Ik was verslaafd. Ik werd doodziek, als ik het niet gebruikte. Van toen af kwam ik onder doktersbehandeling.
Ik krijg nu iedere week vijftig gulden, omdat ik werkeloos ben. Aan de dokter moet ik veertig gulden betalen. Hij geeft me een recept en daar kan ik heroïne op krijgen. Ik spuit mezelf driemaal per dag in. Maar ik heb nooit genoeg, ik wil steeds meer. Eten en drinken doe ik niet, soms slaap ik bij vrienden." Hij zweeg even.
"Ik ben nu zeventien. De dokter zegt, dat ik nog een half jaar te leven heb. Ik geloof hem niet. Hij zegt het om me bang te maken, maar ik ben niet bang, ik ben niet bang." Deze laatste woorden schreeuwde hij haast uit. Hij keek me aan en zei: "Het was fijn om met je te praten, misschien begrijp je het wel, van die heroïne, bedoel ik." Toen keek hij weer voor zich en blies op zijn harmonika. Zijn blik was afwezig en hij scheen mij vergeten te zijn.
Ik ben weggegaan, ik kon hem niet helpen.
Toen ik omkeek en het plein zag had het iets verschrikkelijks. Een krankzinnig toneelstuk op een enorm toneel. Een toneelstuk waarin ieder de rol van een gelukkig iemand moest spelen. Alleen hij speelde niet mee. Hij zat eenzaam tussen de anderen en ik begreep niet, waarom ik deze wereld een half uur geleden nog zo mooi vond.

C. Cramer.

I f a l c o h o l
h a s n o c o l o u r a t a l l
w h y d o e s t h e n o s e o f a s l u r p e r
t u r n i n t o p u r p e r

(gevonden)

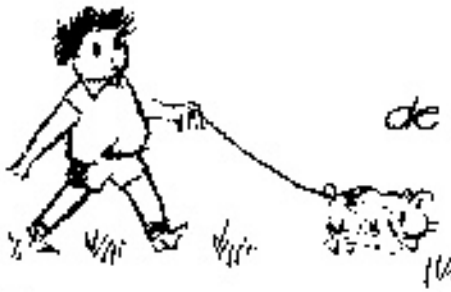

de kleine dimitri

een sprookje.

Er was eens een klein jongetje. Hij heette Dimitri en woonde in een groto stad. Hij woondo daar met zijn oma in con klein huisje in één van de buitenwijken. Hij had ook een hondje, dat hij Cannonball genoemd had, omdat het zo dik was. Hij speelde altijd braaf dicht bij huis, omdat oma hem verboden had naar do stad te gaan. "Het is daar veel te gevaarlijk voor kleine jongetjes" zei ze altijd, "misschien neemt een boze man je wel mee en eet je op."
Nu was Dimitri niet helemaal gek en hij geloofde dan ook niet wat zijn oma hem zei. Zo verdween hij op een mooie zomerse ochtend met Cannonball stiekem toch naar de stad, terwijl zijn oma stond te wassen.
In de stad keek hij zijn ogen uit, grote winkels met schreeuwerige reclameboodschappen, en grote mensen die hem niet eens zagen, hem in hun haast bijna onder de voet liepen. Plotseling stond hij voor een heel groot gebouw, nog veel groter dan alle andere. Bovendien was het erg mooi (wat niet vaak voorkomt), zodat hij er naar binnen ging.
Rechts van de ingang zat een uniform in een hokje met "portier" erop. Het uniform sliep, zodat hij ongemerkt de trap op kon gaan. Boven gekomen zag hij een lange gang met deuren. Op alle deuren zat een slot, een brievenbus en een nummer. Hij ging de eerste de beste deur binnen (niemand scheen het slot te gebruiken), en zag achter borrelende apparaten een chemicus die voortdurend formules stond te prevelen. Hij goot rode vloeistof bij blauwe, deed er wat water bij en het werd weer kleurloos. Prevelend liep hij naar een kastje en haalde er een stukje metaal en een klein flesje uit. Hij deed het metaal in de vloeistof, waardoor deze heftig begon te schuimen, draaide het gas hoger en deed de inhoud uit het flesje erbij. Glimlachend wreef hij zich in de handen, toen hij zag, dat de hele kamer zich met rook vulde. Dimitri vond dat het stonk en ging de kamer uit.
Toen hij de volgende deur binnenging, pakte de psychiater hem op en legde hem op een rustbank. "Ontspant u zich alstublieft, we gaan U eens over deze gekke gedachten uit het hoofd praten."
"Maar ik heb helemaal geen gekke gedachten, ik ben alleen maar aan het rondkijken met mijn hond " "Ja, ik begrijp het, ontspan-

nen en luisteren naar wat ik ga zeggen. Er is niemand die u achtervolgen wil, helemaal niemand."
"Ja maar, ik wil weg...". "Stil alstublieft, anders kan ik U niet helpen. Niemand wil u kwaad doen. Blijft u nog even een paar minuten rustig liggen, dan zal ik voorbereidingen gaan treffen voor de schrikbehandeling." De psychiater liep weg en Dimitri maakte van de gelegenheid gebruik om hetzelfde te doen. "Hartstikke gek," zei hij tegen de hond.
Aan de overkant van de gang ging een deur open. Een oosters aandoende man wenkte en Dimitri volgde nieuwsgierig. Hij kwam in een grote zaal met Perzische tapijten op de vloer en Perzische tapijten aan de wand. Helemaal achter in de zaal zat de sultan op zijn met edelstenen ingelegde gouden troon. Aan weerszijden stonden negers met ontbloot bovenlijf hem met grote bleuwe waaiers koelte toe te wuiven. "Kom nader, kleine man en bezie mij en mijn rijkdommen. Kom met mij in het aangrenzende vertrek. Bezie mijn schatten; zeg, dat ik de rijkste man ter wereld ben." "Ik heb een hondje, ziet U wel?" "Ben ik de rijkste?" "Hij heet Cannonball en ik heet Dimitri." "Geef mij jouw hond, ik wil alles hebben, ik ben de rijkste!" "Neeee! kom Cannonball, rennen!"
Toen hij in de kamer ernaast stond uit te hijgen, zei de sportsman: "Ademhaling regelen, mond dicht en door de neus ademen, in--uit--in--uit. Als ik de marathon heb gelopen, hijg ik nog niet eens. Ademhaling regelen, dat is de kwestie."

"Per marathon voerd' voort
tot aan de veste-poort
de reeglende
zoegnende
a-dem-ha-ling"

sprak de dichter, die zijn vriend was, uit de verste en donkerste hoek van de kamer. "Da's zeker" zei de journalist, die een man van weinig woorden was.
De onderofficier-in-rusto in kamer 6 zag in hem een lang verwacht gehoor. "Nou, ik zog tegen die Wientjes, zo'n turfgraver uit Drente, want ik was die week sergeant-van-de-week, ik zeg tegen hem, en och, die vent kon toch zo hoorn spelen, dan klonk het tegen de muren op, Wientjes zeg ik, nou leer je mij op dat ding van jou spelen of je draait een week de potoet in, want je hebt je laarzen niet aan. Nou maar, die vent kon spelen hoor. En dan 's avonds gingen die turfgravers bokkesnijden;- "
Dimitri slaagde erin de deur dicht te krijgen zonder dat de verteller het merkte.
De clown stond hem al op te wachten in de gang. "Heb je de grote monsen eens bekeken? Het viel zeker wel tegen, hè? Wil je ook een groot mens worden of zou je liever een clown zijn?" "Een clown". "Heel verstandig, wil je morgen het circus eens zien? Kom, ik breng je wel even thuis. Stap maar op mijn ezeltje. Goed je hondje vasthouden, hoor..... " Oma was nog aan de was.

jaap

Kleinmoedigheid

een onmetelijke waas van droefheid
hangt om de in marmer ingelegde kroeften

op de kade heeft wellicht zijn lief gewacht
met zeven dunne vingers van verdriet
tegenover haar poes heeft zijn moeder
vele stille uren doorgebracht
zij beiden weten niet
dat hier zijn botten verglijden
met het zand
dat hij nooit meer de bloedrode maan zal zien
voor hij ingekeerd gaat slapen

maar dat blauwgroen wier
zijn hoofd verbergt
en zijn zoute tranen
zich mengen met de rusteloze zee

o.l.p.

artistyl

UW ONTMOETINGSCENTRUM VOOR BINNENHUISKUNST

Rijnstraat 5 - Arnhem - Telefoon 36716

TOP PRESTATIES MET SPORTARTIKELEN VAN

Hommelseweg 156-158
ARNHEM - tel. 23321.

OLB SPORTHANDEL

CAFETARIA
wouterse

SPECIAAL VOOR
KLEINE HAPJES

Grote Oord 6
ARNHEM

KOOP NU AL JE
PLATEN IN DE
Platen Boetiek
v. MAANEN
Winkelcentrum

Voortaan betaalt u 30% minder
voor fotopapier van vakhandelskwaliteit

Ja - 30% minder voor het volledig gegarandeerde INFO fotopapier. Dit INFO fotopapier is te krijgen in alle grootten, en in drie structuren (zeer glanzend, zijdemat en speciaal) en in alle gebruikelijke formaten van 7x10 tot 30x40 cm. Zie wat u nu betaalt voor INFO fotopapier:

info

100 vel 7 x 10 cm	1.40
100 vel briefkaart	2.10
10 vel 13 x 18 cm	1.50
10 vel 18 x 24 cm	2.30
10 vel 24 x 30 cm	3.10
10 vel 30 x 40 cm	6.40

En dan voor ontwikkelpapier, maar we zijn maniakaal. Bewijs? Zolang de voorraad strekt gratis proefpakje! Probeer het in de drie en u zult INFO fotopapier! Eerste-kwaliteit 30% goedkoper!

Dat presteert voor:

DE BOOYS FOTOHANDEL

Jansbuitenweg 96, Arnhem, Tel. 32000

Gimborn patronenvulpen

• GEEN INKTPOT MEER
• GEEN BESMEURDE PEN OF VINGERS • VEDERLICHT SCHRIJVEN

gediplomeerde A.N.W.B. - V.A.M.O.R. - B.B.N.
AUTO-VRACHTAUTO RIJSCHOOL

J.A. v. VELZEN

van lawick van pabststraat 56 - arnhem
telefoon 08300 - 23586

OPEL - RECORD - KADETT - BLITZ

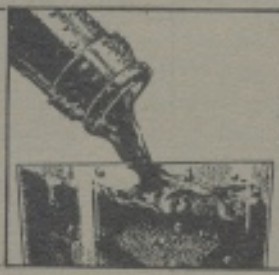

't wordt pas goed met Coca-Cola

Coca-Cola Coke

* ATELIER fotografie
* TECHNISE fotografie
* INDUSTRIE fotografie
* REPORTAGE fotografie
* FILMREPORTAGE'S

Ad van Beurden
FOTOGRAFIE
HOOFDSTRAAT 33 - VELP (G.)
TELEF. 2605 - 08302

HOGERE TEXTIELSCHOOL ENSCHEDE

TECHNISCHE OPLEIDINGEN:
(keuze uit één van de onderstaande richtingen)

* PROCESTECHNIEK
* CHEMISCHE TEXTIELTECHNIEK (verven, drukken, veredelen)
* MECHANISCHE TEXTIELTECHNIEK (spinnen, weven, breien, tricotconfectie)
* KUNSTSTOFFEN EN RUBBER
* VERVEN EN LAKKEN
* PAPIER

Voor elk van deze afzonderlijke opleidingen geldt:

DUUR:
4 jaar (inclusief praktijkjaar)

TOELATING:
direct: op basis van einddiploma's H.B.S.-b, Gymnasium-b, H.A.V.O. (met wiskunde en scheikunde of natuurkunde) V.W.O. (als bij HAVO)
via voorbereidend jaar: op basis van MULO-b, M.A.V.O. (met wiskunde, scheikunde/natuurkunde), H.B.S. 3 jaar, Gymnasium 4 jaar.

FUNCTIES:
technische en/of technisch/organisatorische hogere staf- en leidinggevende functies in b.v. de bedrijfsleiding, produktontwikkeling, serviceverlening, technische verkoop en -inkoop, planning, calculatie, kwaliteitsbeheersing, trouble-shooting, laboratoria, enz.

COMMERCIEEL-TECHNISCHE OPLEIDING:

DUUR:
3 jaar (inclusief praktijkjaar)

TOELATING:
einddiploma's H.B.S.-a, H.B.S.-b, Gymnasium-a, Gymnasium-b, MMS, HAVO en VWO

FUNCTIES:
hogere staf- en leidinggevende commerciële, technisch commerciële en bedrijfseconomische functies in b.v. verkoopleiding, verkoop, salespromotion, reclame, verkooporganisatie marktonderzoek, produktontwikkeling inkoop, planning, calculatie, budgettering e.d.

Plaatsingsmogelijkheden in zowel textielproduktieondernemingen als handelsondernemingen (warenhuizen), grootwinkelbedrijven, tectieldetailhandel, grossierderijen, inkoopcombinaties, postorderbedrijven e.d.

INLICHTINGEN:
HOGERE TEXTIELSCHOOL ENSCHEDE
de Ruyterplein 3 - Enschede - tel. 05420 - 24247